

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

76. évfolyam, 58. szám
1986. március 10., hétfő

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Inkább a virágot...

Valamilyen szélteben oszlogatott kis propagandafüzetben szembesültem egy békési leányka, Petrovszki Erika plakátjával. Egyszerű kis gyermekmunka, egy óhajlás megfogalmazása: rajta virág, egy vastag vonással áthúzott rakéta, meg Reagan elnök arcképe. Tucátjával alkot ilyesmit a gyermeki fantázia, különösen pályázatokra meg aszfalt-rajzversenyekre. Hanem a szöveg nekem igazán az tetszetős. „Bácsi! Inkább virágot tessék telepíteni!” (Tudniillik mint úrfegyvereket, rakétát és robotrepülőgépet.) Lehet, máskor ezen a mondaton is átsiklik a szem — hanem most újra nagyon fogékonyak lettünk a téma iránt, hiszen 1986-ot nemzetközi békeévvé nyilvánította az ENSZ.

A világ sorsa súlyosabb és erősebb kezekben van letéve, semhogy csupán aláírással, a béke utáni óhajtozással, egyéni akaratnyilvánítással meg lehetne bilitelni a mérleget — mondom én is, s így vagyunk ezzel általában Komoly javaslatok nyugszanak tárgyalóasztalokon, roppant felelősség súlyát érzik hatalmak, nem hanyagyi-e az egyes ember ebben a helyzetben? Bizony, kicsi az ember. Együtt azonban nem kevesebb, mint Emberiség! S hogy a nemzetközi békemozgalom éppen most érzi szükségét mindenféle, a békével rokonszenvező egyéni és nemzeti megnyilvánulásnak, az is természetes és kézenfekvő. A fegyverek árnyékába besütött néhány napsugár is. Valami elkezdődött. Talán fordulatot lehetne segíteni a béke nemzetközi évében, s a bizalom, a megértés és az együttműködés új lehetőségei nevelhetők föl.

Nem lehet tudni, a Szovjetunió új és átütő erejű békeprogramját mennyiben ihlette az ENSZ kezdeményezése. Már csak azért sem, mert a szocialista országok nemzetközi politikájának mindig is ez volt a leglelke, de bizonyos, hogy a nagyvonalú leszerelési javaslatok jó széllel segítik az emberiség reményének vitalitását. Meglehetősen dadogóssá is váltak tőle odaát, és súlyos logikai gubancokba keveredtek. A szándékok, az őszinteség nagy próbája most minden felelős válasz. Ez azt a választ most éppen a békeszerető emberek aktivitása is motiválja, pontosabban motiválhatja! Nem csupán a kórus lesz erősebb egyéni és közösségi békeakarataink megfogalmazásától, hanem a hitünk is, a meggyőződésünk is, a magatartásunk is. Aki erre a szükségletre ráérez, talán több reménnyel és kedvvel tud élni, emberszabásút álmodik, és cselekvésrendszerébe is beépül a tenniakarás tudata. A nemzetközi békemozgalom igazi ereje az emberiség lelkében lakozik — s ennek a léleknek most ismét világszerte meg kell mutatkoznia.

Idén sokszor és sokat fogunk beszélgetni, vitatkozni a békéről. Programokat építünk, hogy találkozzunk és állást foglaljunk, küldöttségeket delegálunk nemzetközi békeforumokra, aláírunk, esetleg szavazunk. Mindez azért történik, hogy igazi közmegegyezésre jussunk, teljes nemzeti szélességben sorakozzunk fel hazánk és minden haladó nemzetközi békekező következetes békepolitikája mögé.

Az emberiség szeretné a második évezred végéig a béke olyan garanciáit megszerezni, amelyek egész sorsán elkísérik majd. Sohasem volt ilyen súlyos a veszély, mégis most erősödött meg igazán a remény: a békeévből talán békekorszak lehet.

Jön a tavasz, melynek egyik hónapját hagyományosan a béke iránti nagyobb figyelemmel éljük, béke-világkongresszusra készülődik az emberiség. Legyünk ott gondolatban és fizikailag mindenütt, ahol kifejezhetjük békevágyunkat és a béke melletti szüntelen elkötelezettségünket. Egy rajz, egy plakát, egy aláírás, egy szavazat, egy szándékkifejező és erősítő gyűlés, egy felszólalás, egy béketalálkozó mind-mind fontos az atomháború fenyegetéseinek tudatában.

Petrovszki Erika megtette a magáét Inkább virágot, mint rakétát! Sok-sok virágot az emberiség kertjébe, s minél kevesebbet az újabb hősök temetőjébe!

Sz. Simon István

Több műszer többet lát

Ahol az élelmiszereket ellenőrzik

Az elmúlt évtizedben sokat fejlődött a vegyelemzés tudománya. Ma már korunk természetes velejárója, hogy szükség van radioaktív szennyezettséget kimutató műszerekre is. A komputeres kiértékelővel ellátott gázkromatográf pedig a szervezetünkre ártalmas vegyületek kimutatására alkalmas. Jellemző a készülék pontosságára, hogy általa mérhető a gramm milliomod része is.

A toxikus fémek kimutatásához az atomabszorpciós spektrofotométer nyújt segítséget. A sok millió értékű, bonyolult berendezések segítenek abban, hogy a meggyében gyártott és forgalmazott élelmiszerek minősége folyamatosan javuljon. Természetes az is, hogy vizsgálják itt a fűszerpaprika, a konzervek, fizikai, kémiai, mikrobiológiai tulajdonságait.

Évekkel ezelőtt az állat-egészségügyi és élelmiszeripari vizsgálatokat összevonták. A Bécsi körúton az élelmiszer-ellenőrző osztály dolgozik.

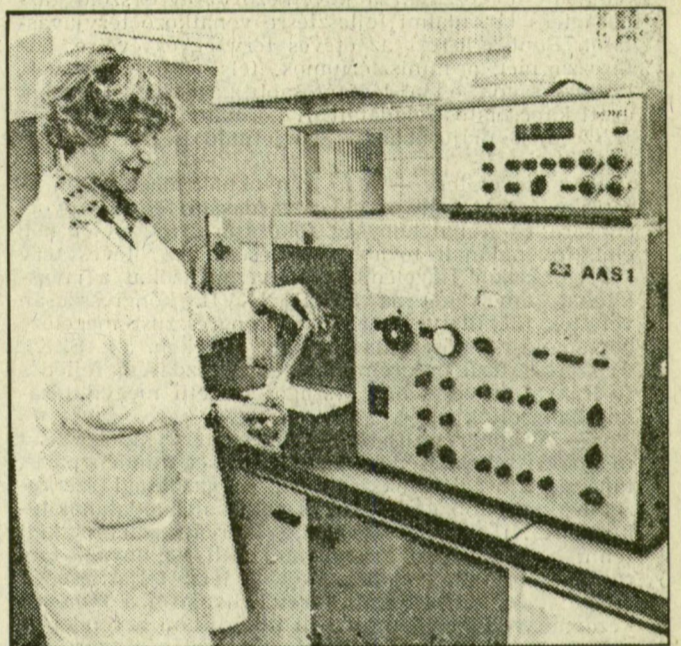
Bizalmat keltett a külföldi vevőben is

Selmeci György igazgatóhelyettes, főmérnök: — A minőségellenőrző osztályon hat mérnök foglalkozik az üzemekben gyártott és a kereskedelemben forgalmazott termékek helyszíni ellenőrzésével, és a minták begyűjtésével, amelyeket aztán a központi laboratóriumban megvizsgálunk...

Az elmúlt esztendőben 106 esetben történt fegyelmi felelősségre vonás. Tizennyolc tettek szabálysértési feljelentést az ellenőrök. A tizenhat helyszíni bírság mellett 26 figyelmeztetést is kiosztottak. Azt mondja Selmeci György, hogy a helyszíni bírságnak sokkal nagyobb hatása van, mint azt korábban gondolták volna. Eddig egy-egy céget ha 5 ezer forintra megbüntettek, nem számított úgy, mint most, amikor például a szabálytalan, nem technológia szerinti hűsfüstölésért, ott, mindjárt melegebben, a kezébe nyomják a vezetőnek a személyre szóló, fizetésre felszólító csekket.

Azt mondják az intézetben, hogy az élelmiszerek minőségének mérésekkel is bizonyítható javulása jórészt gazdasági kényszer. Ma már csak „kifogástalan” minőségű, és beltartalmú élelmiszerrrel lehet a piacon maradni. Természetesen így is találnak kifogásolnivalót. A korábbi években a begyűjtött és vizsgált minták 12 százalékánál találtak a szabványtól eltérő tulajdonságokat, tavaly már csak 6 százalékban leltek olyan termékekre, ahol szankcionálni kellett. Tudják azt az intézetben is, hogy csak következetes, szigorú ellenőrzéssel lehet a fogyasztói érdekvédelmet képviselni.

A belföldi forgalmazásra kerülő élelmiszerek vizsgálata és ellenőrzése mellett foglalkoznak az exportra szánt termékek analízisével is. Az örölt pirospaprika — az 1982-es minisztériumi rendelet szerint — megszűnt állami monopólium lenni. A tény, hogy ezentúl nem kötelező az exportra menő paprika minőségét ellenőrizni, nem szolgálja az alapvető minőségvédelmet — tartották a szakemberek.

Tavaly nyolcvan ezer vizsgálat

Az állami minősítő tanúsítvány nem csak a gyártó, forgalmazó felelősségét növelte, hanem bizalmat keltett a külföldi vevőben is. A rendelkezéssel egy időben megszűnt a „paprika jellegmegállapító bizottsága”. A Paprikafeldolgozó Vállalat dicséretére legyen mondva, házon belül (saját érdekében is!) fenntartották ezt a testületet. Aztán fokozatosan — a felmentő rendelet ellenére — visszatértek a minőségvizsgáló intézethez. Ezen három-négyszáz vizsgálatot végeznek a gyár megbízásából. Teszik ezt annak ellenére, hogy a vállalatnál sokat költöttek a gyártásközi és a végtermék minőségi ellenőrzésére. (Ugyanez mondható el a konzervgyárról, a Szegedi Szalámigyár és Húskombinátóról is.) Talán „a több szem többet lát”, több műszer, több tapasztal elve alapján kéri ezeket a vizsgálatokat.

Hisz csak a paprikánál maradvány: a festéktartalom mellett, meghatározzák annak homok- és hamutartalmát. Vizsgálják a rágcsló-

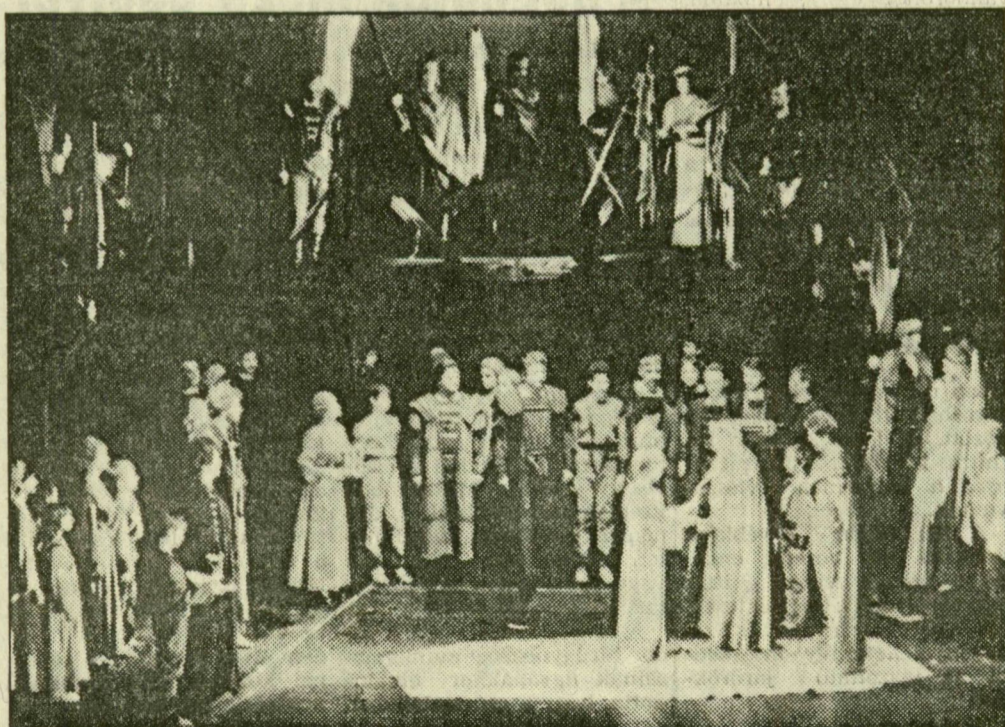
maradványt, és a rovarszennyeződést is. Ezeknek az elemzéseknek alapja a Magyar Szabvány (hacsak a külföldi vevő nem kér valami speciális analízist).

— A Magyar Szabvány van olyan szigorú, mint a külföldi előírás. Sőt! — mondja Selmeci György. — És „keménységben” sem maradunk el a külföldi társintézetek között. Valahol a mi sikerünknek is könyvelhetjük, hogy a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat az elmúlt három esztendőben teljesítette minőségi exportját.

Az intézet az elmúlt esztendőben nyolcvan ezer vizsgálatot végzett, az érzékszervitől a psziticidek meghatározásáig.

Apropó, érzékszervi vizsgálat! Az Európai Minőségügyi Szervezet kongresszusán referencia laboratóriumnak elfogadták a szegedi kutatók érzékszervi vizsgálatokra vonatkozó komplexumát. Az új rendszerrel megkísérik kiküszöbölni az érzékszervi vizsgálatok szubjektivitását.

Szabó Pál Miklós

Nagy László felvétele

Verdi Macbethje a Zenés színházban

Kivételes operai élmény részesei lehettek a nézők péntek este Szegeden, a Zenés színházban. Az operaházi vendégművész, Makai Péter látványos díszletei között, Kerényi Miklós Gábor rendezésében, Oberfrank Géza vezényletével Verdi fiatalkori operáját, a Macbethet mutatták be, három felvonásban. A főbb szerepeket Németh József, Misura Zsuzsa és Gregor József énekelte-játszotta. Képünkön az első felvonás tömegjelentete, a király érkezése Macbeth várába. (A premierről elemzés lapunk 5 oldalán)